

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ฉบับที่ ๕๐ (พ.ศ. ๒๕๒๘)

เรื่อง การแสดงฉลากของอาหารมีวัตถุประสงคพิเศษ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้อาหารมีวัตถุประสงคพิเศษ เป็นอาหารที่ต้องมีฉลาก

ข้อ ๒ อาหารมีวัตถุประสงคพิเศษ หมายความว่า อาหารที่ผลิตขึ้นโดยมกรรมวิธี สูตร หรือส่วนประกอบเฉพาะ เพื่อใช้ตามความต้องการพิเศษอันเนื่องมาจากสภาวะทางฟิสกส์ หรือสรีรวิทยา หรือความเจ็บป่วย หรือความผิดปกติของร่างกาย โดยมีลักษณะ รูปร่าง หรือชนิดและปริมาณของส่วนประกอบแตกต่างไปจากอาหารชนิดเดียวกันที่ใช้โดยปกติอย่างเห็นได้ชัด

ข้อ ๓ อาหารมีวัตถุประสงคพิเศษ แบ่งออกเป็น

(๑) อาหารที่ใช้สำหรับผู้วยเฉพาะโรค หรือผู้ทรมสภาพผิดปกติทางร่างกาย

(๒) อาหารที่ใช้สำหรับบุคคลผู้มีวัตถุประสงคในการบริโภคอาหารเป็นพิเศษ เช่น อาหารสำหรับผู้ต้องการควบคุมน้ำหนักตัว อาหารสำหรับผู้สูงอายุ อาหารสำหรับสตรีมีครรภ์ เป็นต้น

ข้อ ๔ การแสดงฉลากของอาหารมีวัตถุประสงคพิเศษให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๖๘ (พ.ศ. ๒๕๒๕) เรื่อง ฉลากลงวันที่

๒๘ เมษายน ๒๕๒๕ ยกเว้นข้อ ๓ และข้อ ๑๒ ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวง
สาธารณสุขฉบับนี้

ข้อ ๕ ฉลากของอาหารมัตถุประสงค์พิเศษที่จำหน่ายโดยตรงต่อผู้บริโภค
ต้องมีข้อความเป็นภาษาไทย แต่จะมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้ และจะต้องมีข้อ
ความแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) ชื่ออาหาร ในกรณีอาหารตามข้อ ๓ (๑) ต้องมีคำว่า
“อาหารทางการแพทย์” ด้วยขนาดตัวอักษรและสีที่ทำให้ข้อความดังกล่าวอ่านได้
ชัดเจนเท่ากับชื่อไว้ด้วย

(๒) เลขทะเบียนตำรับอาหาร (ถ้ามี)

(๓) ชื่อและที่ตั้งของสถานที่ผลิต หรือของผู้แบ่งบรรจุเพื่อ
จำหน่าย แล้วแต่กรณี อาหารมัตถุประสงค์พิเศษที่ผลิตในประเทศอาจแสดง
สำนักงานใหญ่ของผู้ผลิตหรือของผู้แบ่งบรรจุก็ได้ สำหรับอาหารมัตถุประสงค์
พิเศษที่นำเข้าให้แสดงประเทศผู้ผลิตด้วย

(๔) ปริมาณสุทธิของอาหารเป็นระบบเมตริก

(ก) อาหารที่เป็นผงหรือแห้ง หรือก้อน ให้แสดงน้ำหนัก
สุทธิ

(ข) อาหารที่เป็นของเหลว ให้แสดงปริมาตรสุทธิ

(ค) อาหารที่มีลักษณะครึ่งแข็งครึ่งเหลว อาจแสดงเป็น
น้ำหนักสุทธิหรือปริมาตรสุทธิก็ได้

(๕) ส่วนประกอบที่สำคัญเป็นร้อยละ ของน้ำหนัก โดยประมาณ
พร้อมปริมาณสารอาหารและอัตราส่วนของสารอาหารนั้น ๆ เมื่อเปรียบเทียบเป็น
ร้อยละกับสารอาหารที่ควรได้รับประจำวันตามข้อกำหนดขององค์การอนามัยโลก

(๖) เดือนและปีที่หมดอายุสำหรับอาหารที่เป็นผง หรือแห้ง หรือก้อน หรือวันเดือนและปีที่หมดอายุสำหรับอาหารที่เป็นของเหลว หรืออาหาร ที่มีลักษณะครึ่งแข็งครึ่งเหลวโดยมีคำว่า "หมดอายุ" กำกับไว้ด้วย

(๗) คำแนะนำในการเก็บรักษา โดยเฉพาะภายหลังการเปิดใช้

(๘) วิธีปรุงเพื่อรับประทาน (ถ้ามี)

(๙) ข้อความว่า "เจือสัทธิรมชาติ" หรือ "เจือรสสังเคราะห์" ถ้ามีการใช้ แล้วแต่กรณี

(๑๐) ข้อความว่า "แต่งกลิ่นธรรมชาติ" "แต่งกลิ่นรสเลียนธรรมชาติ" หรือ "แต่งกลิ่นรสสังเคราะห์" ถ้ามีการใช้ แล้วแต่กรณี

(๑๑) ข้อความว่า "ใช้วัตถุปรุงแต่งรสอาหาร" ถ้ามีการใช้วัตถุ ปรุงแต่งรสอาหารตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุปรุงแต่งรส อาหาร และระบุชนิดของวัตถุปรุงแต่งรสอาหารไว้ในวงเล็บกำกับไว้ด้วย

(๑๒) ข้อความที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กำหนด (ถ้ามี)

ข้อ ๖ การแสดงของพินฉลากและสีของข้อความในฉลากต้องใช้สีที่ตัด กันซึ่งทำให้ข้อความที่ระบุอ่านได้ชัดเจน ขนาดของตัวอักษรหรือบริเวณพื้นที่ใน ฉลากที่ระบุข้อความนั้นต้องมีขนาดตัวอักษรสัมพันธ์กับขนาดของพินฉลาก เว้น แต่ข้อความดังต่อไปนี้ต้องมีขนาดตัวอักษร ตำแหน่ง และแบบ ตามที่สำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา กำหนด

(๑) เลขทะเบียนตำรับอาหาร

(๒) ข้อความตามข้อ ๕ (๑๒)

(๓) เครื่องหมายการได้รับอนุมัติให้ใช้ฉลาก

ข้อ ๑ ประกาศฉบับนี้ไม่ใช้บังคับสำหรับนมคัดแปลงสำหรับทารก อาหารทารก และอาหารเสริมสำหรับเด็ก ซึ่งได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดในส่วนที่เกี่ยวกับการแสดงฉลากไว้แล้วโดยเฉพาะ หรืออาหารอื่นที่มีวัตถุประสงค์พิเศษตามที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด

ข้อ ๘ ประกาศฉบับนี้

(๑) ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

(๒) ให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ซึ่งอาหารมัตถุประสงค์พิเศษที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ฉลากไว้แล้ว หรือที่ได้จัดทำฉลากไว้ใช้ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับยื่นคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้อง หรือขอใช้ฉลากภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วให้คงใช้ฉลากนั้นไปพลางก่อน ได้จนกว่าจะได้รับอนุญาตหรือถึงวันที่ผู้อนุญาต ได้แจ้งให้ทราบถึงการไม่อนุญาตให้ใช้ฉลากนั้นต่อไป

ในการอนุญาตให้ใช้ฉลากใหม่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าปรากฏว่าฉลากเดิมที่ได้จัดทำไว้ใช้ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับเหลืออยู่ และไม่ถูกต้องตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับนี้ ผู้อนุญาตจะอนุญาตให้ใช้ฉลากเดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะหมดก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘

มารุต บุญนาค

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข